

ProjeCenter

www.ProjeCenter.ir

📷 | @projehcenter

👉 | @projehcenter_ir

...

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
۱	روابط خارجی ایران در زمان نادر شاه
۲	مقدمه:
۴	روابط ایران و عثمانی
۱۷	روابط ایران و روسیه:
۲۰	روابط ایران و هند
۲۴	روابط ایران و انگلیس:
۳۴	روابط خارجی ایران با فرانسه:
۳۵	الف) سفارت سیورسیمون:
۳۶	ب) سفارت سیورپیرو (کنسول فرانسه در بصره)
۴۱	روابط ایران و هلند
۴۴	فهرست منابع و مآخذ:

روابط خارجی ایران در

زمان نادر شاه

مقدمه:

بعد از نادر شاه روابط خارجی ایران از توسعه‌ای که در زمان او پیدا کرده بود کاسته شد و محدود به مسائل مربوط به سرحدات عثمانی و نمایندگیهای تجارتي دول اروپایی در خلیج فارس گردید.

در مدت ۲۲ سال حکمرانی کریم خان زند (۱۷۷۹-۱۷۵۷) مردم از یک دوره صلح و آرامش برخوردار شدند و توانستند خرابیهایی که در اثر جنگهای داخلی به وجود آمده بود تا حدودی ترمیم کنند. و در این دوران دوباره پای اروپائیها به ایران باز شد زیرا قبل از آن بر اثر حمله افغانها و اغتشاشات داخلی نمایندگیهای تجاری اروپایی در ایران تعطیل شده بود.

به طور کلی در مناسبات سیاسی خارجی کریم خان زند به دو دسته از کشورها بر می‌خوریم:

۱- کشورهای همسایه مانند عثمانی و روسیه و تا حدودی هندوستان

۲- کشورهای اروپایی

دسته اول کشورهایی هستند که ارتباط آنها با دولت مرکزی ایران به دلیل سوابقشان از زمان صفویه بیشتر جنبه سیاسی داشت تا تجاری و بازرگانی و در دسته دوم کشورهای هلند، انگلیس و فرانسه قرار دارند که انگیزه اصلی ارتباط آنها با ایران کسب سود و

منفعت از طریق ایجاد دفاتر بازرگانی در بنادر خلیج فارس بود، چه آنها ایران را کشوری سودآور می‌دانستند.^۱

این کشورها با توجه به این که می‌خواستند در روابط خود با ایران با امپراطوری وسیع و گسترده عثمانی رقابت نمایند و به نوعی موازنه قوا دست یابند تا برای گسترش روابط خود با ایران عملاً باعث تضعیف و یا محدودیت قدرت رو به گسترش عثمانی را موجب شوند.

سیاست خارجی کریم خان زند در ارتباط با دسته اول گاهی به مصالحه و گاهی به جنگ و درگیری - بجز هندوستان - انجامید. در رابطه با کشورهای اروپایی وکیل ابتدا سعی کرد با توجه به ضعف مفرط نیروی دریایی خود کمک و پشتیبانی آنها را در سرکوبی میر مهنا که سواحل و بنادر جنوبی ایران و راههای آبی خلیج فارس را ناامن کرده بود به دست بیاورد تا جایی که حتی در رابطه با مزاحمت‌های اعراب بین کعب به رهبری شیخ سلیمان تعهد کرد خسارت وارده به کشتیهای انگلیسی کمپانی هند شرقی را جبران کند ولی وقتی دورویی و ضعف پشتیبانی آنها را از طرحهای خود مشاهده کرد، دست به اقدامات دیگری زد که به آن پرداخته می‌شود.

در عهد کریم خان هر چند روابط تجاری ایرانی بیشتر با انگلستان بود اما چون با هوشمندی خاصی می‌دید چگونه انگلستان بر تار و پود اقتصادی هندوستان مسلط شده است سعی کرد هرگز خود را اسیر سیاستهای اقتصادی و بازرگانی انگلیس نسازد.

^۱ - ویلم فلور، هلندیان در جزیره خارک در عصر کریم خان زند، ترجمه ابوالقاسم سری، تهران، توس، ص ۱۵۱.